

PREDICĂ LA POGORÂREA DUHULUI SFÂNT

Duminica Rusaliilor

Și Eu voi ruga pe Tatăl și alt Mângâietor vă va da vouă ca să fie. cu voi în veac, Duhul Adevărului, pe care lumea nu poate să-L primească, pentru că nu-L vede, nici nu-L cunoaște; voi Îl cunoașteți, că rămâne la voi și în voi va fi! (Ioan XIV, 16-17)

Frați creștini,

În Duminica Rusaliilor sărbătorim minunea Pogorârii Duhului Sfânt peste apostolii Domnului și ziua întemeierii Bisericii creștine. Avem așadar un praznic de o îndoită și covârșitoare însemnătate. Mântuitorul Iisus Hristos, înainte de răstignire, și-a mângâiat ucenicii întristați prin făgăduința Duhului Sfânt, Mângâietorul lumii. Iată că această minune s-a împlinit în această zi.

În timpul când Domnul Hristos umbla pe pământ, lucrarea Lui era limitată la câteva sute sau mii de oameni, care puteau să-L întâlnească, să-L vadă, sau să-L atingă. Dar prin puterea Duhului Sfânt, care s-a revărsat în Duminica Rusaliilor, bogăția Harului Său nu va mai cunoaște limite. De altfel, Iisus a spus ucenicilor Săi, ca și samarinencii: „***Cine crede în Mine, va face și el lucrările pe care Eu le fac, ba încă va face altele și mai mari decât acestea, pentru că Eu***

mă duc la Tatăl.” (Ioan XIV, 12) - „Oricine va bea din apa pe care Eu o dau, se va preface în el, într-un izvor de apă care va țâșni în viața veșnică.” (Ioan IV, 14).

Duhul Sfânt este Vistierul bunătăților, Sfințitorul și Mângâietorul tuturor inimilor. Toate bisericile sunt casele Duhului Sfânt; toate slujbele bisericești sunt lucrările Duhului Sfânt, de aceea spune un sfânt părinte că fără Duhul Sfânt nu este nici Biserică, nici preot, nici predică, nici slujbă, nici taine. De aceea ca să putem intra în Împărăția, divină, trebuie să primim darurile și binecuvântările Împăratului nostru Hristos.

Pentru a primi moștenirea minunată pe care ne-a promis-o, a trebuit ca tot El, Dumnezeu iubirii să facă primul pas, venind încă o dată sub altă formă și să așeze Împărăția lui Hristos în inimile credincioșilor. Altfel lucrarea lui Hristos ar fi fost inutilă și zadarnică, iar Iisus ar fi fost un rege fără supuși, un domn fără credincioși, un comandant fără trupe, un Dumnezeu pe care nimeni nu L-ar fi cunoscut și mărturisit.

Tocmai aici intervine lucrarea Duhului Sfânt, Hristos realizând la Rusalii promisiunea făcută ucenicilor de a nu-i lăsa orfani. Duhul Sfânt cel purces de la Tatăl, înlocuiește pe Iisus cel pământesc și prin El, Iisus împreună cu Tatăl își face locuința în noi. De aceea Hristos nu mai este un personaj istoric de la care să ne rămână doar amintirea, ci El este prezent lângă noi și în noi în tot locul și-n tot timpul. Putem fi foarte impresionați și cuceriți de acest Iisus al istoriei și să-L considerăm cel mai perfect dintre oameni, un adevărat model. Dar la ce servește oare cunoașterea istorică a faptelor și unde duce această admirație pentru Iisus, cât timp nu răsună vocea care spune că Hristos îți aparține ție la propriu — și această voce este strigarea Duhului Sfânt ?

Pentru a combate necredința noastră, Dumnezeu a venit El însuși și a pus în noi unicul Său supraveghetor, Duhul Adevărului, care proclamă cu autoritate divină cuvântul de iertare, de har și viață adevărată, întorcându-ne la adevăratul nostru destin de copii ai Tatălui ceresc. El, Mângâietorul, ne este călăuză sufletească permanentă și ne duce la pășunile verzi ale Cuvântului biblic, dându-ne de băut apele păcii creștine. Prin apa aceasta vie și prin dragostea Sa, ne fortificăm și ne menținem pe calea Sfintei Treimi.

Nimeni nu posedă Duhul Sfânt în mod perfect și în toată bogăția Lui oricât ar fi el de luminat, din cauza omului vechi, care se opune întotdeauna la acțiunea purificatoare a Duhului Sfânt. E cazul să ne întrebăm cu neliniște și tristețe, pentru ce în fața acestor comori de viață rămânem adeseori așa de reci, așa de puțin credincioși și lipsiți de dorința de a fi pătrunși de noile lumini arzătoare ale Duhului Sfânt?!

Motivul este acela, că omul vechi n-a murit încă în noi, sau îl înviem de-atâtea ori prin patimile cele lumești și drăcești. Omul plin de neîncredere și dușmănie este într-un conflict

permanent cu Domnul cerurilor și al pământului. Conflictele sunt numeroase; Sfânta Scriptură este plină de ele. Nu numai poruncile și avertismentele lui Dumnezeu îl supără pe om și trezesc în el un fel de pizmă surdă și împotrivire îndărătnică, dar chiar și promisiunile și cuvintele Sale de îndurare. Toate acestea ne fac să ne mirăm, după cum zice profetul Maleahi: **„Voi obosiți pe Domnul cu vorbele voastre și mai ziceți: ‘Cum Îl obosim?’ — Când ziceți: ‘Cel ce face rău este bun înaintea Domnului și de unii ca aceștia are El plăcere!’ — sau: ‘Unde este Dumnezeul dreptății?’ Și mai departe: ‘Ce am spus împotriva Ta?’ și mai ziceți: ‘Este trudă zadarnică să slujim de Dumnezeu și ce câștig vom avea din paza poruncilor Sale și că umblăm triști înaintea Domnului Savaot?’ Dar iată că acum noi ferim pe cei mândri și propășesc cei ce săvârșesc fărădelegi, ba chiar și pun la încercare pe Domnul și ei scapă!’”** (cap. II, v. 17)

Iată deci răutatea oamenilor împotriva lui Dumnezeu, luând forma cea mai teribilă în procesul de condamnare al lui Iisus, fiindcă după ce L-au făcut să sufere îngrozitor chinuri de neînchipuit, după ce L-au răstignit pe Cruce, acești judecători nedrepti pleacă cu conștiința împăcată, părăsesc calvarul cu inima liniștită, mergând să prăznuiască Paștele în familie, să mulțumească lui Dumnezeu că i-a ales tocmai pe ei ca să scape orașul sfânt și țara de un astfel de dușman, adică de Iisus. Nu știau nenorociții că Iisus se lăsase condamnat, suportase totul ca în zorii celei de a treia zi să învie, izbăvindu-ne de moartea cea veșnică.

Dumnezeu a nimicit hotărârea oamenilor, punând în fața lumii Învierea Fiului Său, care venise pe pământ și care purta imaginea Tatălui ceresc. Adevărul a ieșit la lumină clar, că Iisus a fost martor al adevărului printre oameni. Răstignitorii lui Iisus au urmărit întotdeauna pe susținătorii adevărului, de aceea și astăzi se găsesc destui necredincioși care vorbesc contra credinței și nu găsesc nici un bine în toată învățătura adusă de Mântuitorul.

„Voi ați omorât bucuria de a trăi” — zicea cineva de curând pe când ieșea de la slujba din biserică. Și omul nostru continuă: „De când a venit Iisus pe pământ și de când se predică doctrina Lui, s-a terminat cu celelalte religii ale rătăciților, care îngăduiau poftele și plăcerile trupești. Au luat sfârșit petrecerile fără frâu, a luat sfârșit cultul frumuseții, a luat sfârșit traiul dulce de nepăsare. Voi ați înălțat un mort și testamentul Lui îl repetați fără sfârșit, care ne ordonă să ne lepădăm de noi și să purtăm crucea. Să urâm tată și mamă și să ne pierdem viața.

În acest mic tablou găsim doar o mică lumină, aceea a unei vieți veșnice. Dar în așteptarea acestui viitor pe care nimeni nu-l cunoaște, voi târâți omul, îl faceți mai rău decât este, de aceea prin propovăduirea voastră și arătarea păcatelor din lege ați creat un om trist, ursuz, copleșit de toată mizeria lumii, căci voi îi țineți strânși în corsetul strâmt al doctrinei

creștine. Ei sunt întemnițați în atmosfera înăbușitoare a credinței creștine. Cu crucea voastră și cu păcatul vostru ați omorât și alungat din lume bucuria de a trăi."

Așa a zis acest necredincios și ca el zic mulți în diferite feluri, ponegrind și insultând pe adevărații creștini care susțin adevărul propovăduit de Mântuitorul Iisus și în continuare de Duhul Sfânt prin apostolii Săi. Unii ne dușmănesc din neștiință, alții din necredință, din răutate. Noi le răspundem clar și lămurit că Dumnezeu nostru nu este o ființă pasivă într-un cer îndepărtat. El creează mereu, vorbește, dirijează, intervine, pedepsește și salvează. Omul însă a pierdut prospețimea vederii, sub influența teoriilor mecanice. Acest om a devenit atât de pasiv căci a uitat că este un călător pe acest pământ și umbra morții îl urmărește permanent ca să-l facă țărână.

Toate minunile lui Iisus Hristos dovedesc puternicul curent de viață prin care Duhul Sfânt emană din Iisus. Viața omului nu are sens decât în vederea dobândirii Duhului Sfânt. Duhul Sfânt sădește în noi credința, nădejdea și dragostea. Când Iisus a apărut pe pământ, El a tras prin lume o dâră de viață. La cuvintele Lui care se revărsau prin puterea Duhului Sfânt, paralizicii se ridicau în picioare, demonii erau alungați, orbii căpătau vedere, morții înviau, iar corpurile îndurerate și desfigurate își regăseau sănătatea și frumusețea.

O revărsare mângâietoare a Duhului vieții venea peste toți cei care recunoșteau și vedeau în Iisus pe Fiul lui Dumnezeu. Dar a făcut și mai mult acest Duh de dragoste și de viață, organizând în așa fel viața omului încât s-o păstreze în mijlocul amenințărilor înspăimântătoare pe care umbra morții le făcuse să apese asupra ei. El a avut grijă cu îndurerare infinită de această viață pe care omul și-a făurit-o și pe care haosul demonic riscă să o înghită în orice moment.

Dar de, iubiți creștini, există mai multe feluri de a privi și de a trăi viața. Într-un fel văd viața necredincioșii și în alt fel credincioșii. Viața poate fi adorată ca un idol sau târâtă ca o greutate. Viața poate fi irosită ca ceva inutil sau te poți achita de ea ca o povară. Viața poate fi fluturată cu mândrie ca tânărul plin de sine sau târâtă slugarnic ca un sclav.

Oare așa trăiește fiul liber în casa Tatălui ceresc? Oare așa se comportă moștenitorul celei mai imense bogății? Iată de ce trebuie să-L urmăm pe Hristos prin moarte la viață și prin suferință la glorie. Acesta este drumul Său, drumul din Vinerea mare și până la Înviere. Duhul Sfânt condamnă toate aceste măsuri de prevederi omenești. El vrea să ne facă atleți puternici ai armatei lui Dumnezeu. Duhul Sfânt radiază deja în noi și ne dirijează viața, îndreptându-ne spre Dumnezeu și punând în inimile noastre pasiunea pentru slava Lui. Duhul lui Dumnezeu vine în lume ca un războinic cu arme și zale, ca să cucerească toată ființa omenească și să stea împotriva când va năvăli vrăjmașul.

Omul intră prin puterea Duhului Sfânt în planul desăvârșit al faptelor lui Dumnezeu, pe care Apostolul Pavel îl descrie astfel: „**Căci pe cei pe care i-a cunoscut mai înainte, mai înainte i-a și hotărât, iar pe care i-a hotărât mai înainte pe aceștia i-a și chemat; și pe care i-a chemat, pe aceștia i-a și îndreptat; iar pe care i-a îndreptat, pe aceștia i-a și mărit**". (Romani VIII, 29-30) De aceea orice om este conștient în adâncul lui că este chemat la un destin mai înalt. Există în inima fiecăruia un dor pe care creștinii ca și necredincioșii îl explică fiecare în felul lor.

Așa că, frate creștine, nu sta buimac privind cerul și zicând: „Ah, dacă din întâmplare aș zări pe Dumnezeu cum aș fi de bucuros să-l slujesc toată viața!" Te înșeli iubitul meu. Sfântul Ioan scria că lumea este plină, totul este plin de Dumnezeu. Chiar în fața porții tale Îl găsești pe Hristos în chipul săracului, bolnavului, necăjitului, năpăstuitului. Trebuie să luptăm, să suferim și să ne zbatem pentru a fi în fața oamenilor și față de noi înșine ca și cum am fi în fața lui Dumnezeu.

Pentru aceasta trebuie să ne lepădăm de noi înșine și să spunem, nu, vechiului om; să spunem, nu, cuvintelor lui, intențiilor lui, poftelor lui, să-l alungăm și chiar să ne despărțim de el ca de un potrivnic al fericirii adevărate și totodată să ne așezăm cu hotărâre neclintită de partea omului nou. Să spunem, da, îndemnurilor lui, să-i aprobăm toate aspirațiile dictate de Duhul Sfânt, să le traducem în fapte și în hotărâri concrete, în toate zilele, fiindcă Duhul Sfânt este aliatul puternic și comandantul nostru. El păzește locul sfânt, templul pe care l-a cucerit, adică trupul nostru și Biserica care este trupul lui Hristos.

Duhul Sfânt critică viguros pe omul cel vechi, cu ajutorul căinței noastre, cufundându-l iarăși în apele botezului prin lacrimile căinței până la moarte. Harul Duhului Sfânt se revarsă și astăzi în diferite feluri în Biserică peste credincioși. Așa avem daruri și vindecări ale celor bolnavi, prin taina Sfântului Maslu; preschimbarea pâinii și a vinului în Trupul și Sângele lui Hristos prin taina Sfintei Liturghii. Duhul Sfânt face să se sfințească apele și să nu se strice sfânta agheasmă.

Duhul Sfânt sfințește toate, întărește în credință, aprinde inimile credincioșilor, stinge puterea satanei, face pace în familii, liniștește vânturile turbate ale demonilor. Sunt nenumărate mângâierile și binefacerile pe care le revarsă peste credincioși. Ca să ne încredințăm cât de mult ne iubește Dumnezeu, Duhul Sfânt, vă voi istorisi o întâmplare din Pateric.

E vorba de un călugăr, care trecând printr-un sat al Egiptului a văzut o fată foarte frumoasă, fiica unui popă idolesc și deodată s-a aprins de dragoste pentru ea. S-a dus atunci la tatăl ei și i-a cerut-o de soție. Acesta însă i-a răspuns: „Nu pot să ți-o dau până nu întreb pe dumnezeul meu". Mergând tatăl fetei a întrebat pe dracul, care locuia în acel idol l-a care se

Închina el, zicându-i: „Iată, un călugăr a venit și cere pe fiica mea, oare să i-o dau?” Și a răspuns diavolul: „Întreabă-l pe el dacă se leapădă de Dumnezeu lui, de botez și de cinul călugăresc”.

Întorcându-se popa către călugăr i-a zis: „Te lepezi de Dumnezeu tău, de botez și de cinul călugăresc?” El s-a făgăduit că se leapădă și îndată a văzut cum a ieșit din gura lui un porumbel și a zburat la cer. S-a dus atunci popa la diavolul și i-a spus: „Iată, s-a făgăduit!” Dracul însă i-a zis: „Nu-i da fata de soție că Dumnezeu lui nu s-a depărtat de la el, ci încă îi ajută.” Venind iarăși spurcatul de popă a zis călugărului: „Nu pot să ți-o dau pe ea, că Dumnezeu tău este cu tine și încă îți ajută”

Călugărul auzind unele ca acestea s-a umilit și a zis întru sine: „O, ticălosul de mine, câte bunătăți am primit de la Dumnezeu și m-am depărtat de Dânsul, de botez și de călugărie, iar El tot mă ajută și nu s-a depărtat de mine. Oare nu sunt dator eu să alerg tot la ajutorul Lui și să nădăjduiesc la bunătatea Lui?”

Plecând în pustie, s-a dus la un duhovnic bătrân, povestindu-i toată întâmplarea. Duhovnicul l-a oprit în peșteră, spunându-i să postească trei săptămâni. În acest timp se ruga și bătrânul duhovnic cu postire. După o săptămână l-a întrebat duhovnicul dacă a văzut ceva, iar el a răspuns: „Da, am văzut porumbelul sus la înălțimea cerului în dreptul capului meu”. Duhovnicul i-a spus: „Ia aminte și te roagă fiule!”

La a doua săptămână a văzut călugărul că porumbelul se apropie de capul lui, iar după a treia săptămână de post și rugăciune, l-a văzut stând deasupra capului său. Întinzând mâna să-l prindă, porumbelul a intrat în gura lui. Auzind acestea duhovnicul a mulțumit lui Dumnezeu că a primit pocăința călugărului.

Iată cât de milostiv este Dumnezeu cu noi și cât de mult dorește mântuirea noastră. Noi ne facem însă vina de întristarea, de stingerea și neglijarea acestor daruri ale Duhului Sfânt. Atunci când adevărul ia locul minciunii, când împăcarea ia locul mâniei, când munca duhovnicească ia locul trândăviei, când cuvintele folositoare iau locul vorbăriei goale și inutile, atunci în pomul credinței și în ogorul vieții noastre se ivesc și cresc roadele Duhului Sfânt care sunt acestea: dragostea, bucuria, pacea, îndelunga răbdare, bunătatea, facerea de bine, credința, blândețea, înfrânarea poftelor.

Atunci Duhul Sfânt lucrează și sculptează în noi adevăratul chip de om, aducându-ne la maturitate, la statura plinătății lui Hristos. De aceea strigă Apostolul Ioan mai departe zicând: **„Vedeți ce dragoste ne-a arătat Tatăl, încât să ne numim copii ai lui Dumnezeu, și suntem.”** Cine-i dădea lui siguranța aceasta? Nimeni altul decât Duhul de înfiere, Duhul de sfințenie, cum zice însuși Dumnezeu: **„Fiți sfinți, că Eu sunt sfânt.”**

Cuvântul acesta a ajuns pentru mulți un cuvânt de râs, de plictiseală, de batjocură, un cuvânt caraghios și învechit în lumea noastră creștină de astăzi. De aceea zic unii: Ce atâta rugăciune? Ce atâta cântare religioasă? De ce atâta slujbă la biserică, că doar n-ai să te faci sfânt?! Dar tocmai acesta trebuie să fie idealul creștinismului adevărat — Sfințenia.

Sfințenia lui Dumnezeu ne întinde cele două mâini ale sale, adică pe Fiul Său și pe Sfântul Duh. Această sfințenie este un fluviu de viață, care caută să rupă digurile și să inunde lumea. Sfințenia nu este opera noastră, nici meritul nostru, nici chiar rezultatul eforturilor sau idealului pe care noi ni l-am fixat. Cuvântul uimitor al lui Iisus ne face să înțelegem că așa este. **„Despărțiți de Mine — zice El — nu puteți face nimic!”**

A fi sfânt înseamnă a fi prins de Fiul, atras de Dumnezeu și legat de Duhul Sfânt. Așa se stabilește între om și Dumnezeu un schimb, o comunicare de viață și de sfințenie. Sfințenia de care vorbește Scriptura este ceva care face să crape mugurii, să se deschidă florile și să se coacă fructele în ramura altoită.

Când omul a regăsit pe Dumnezeu se leagă reciproc prin sfințenie și atunci plin de dragoste izbucnește zicând: **„Iubirea Ta mi-a rănit inima Dumnezeule și ea nu-i poate suporta flăcările, dar mă avânt și eu înainte, cântându-Ți.”** De aceea și trupul lui Hristos proslăvit nu a fost închis în cer, după ce a fost înviat din mormânt. Trupul Lui este încă prezent pe pământ și acest trup este Biserica însuflețită de Duhul Sfânt. Acest duh al lui Hristos și-a făcut locuința în noi în ziua botezului, curățind și sfințind temelile sufletești ale vieții noastre.

De atunci creștinul nu trebuie să se mai boteze pe nisipul înșelător al ambițiilor omenești, al proiectelor sau al independenței lui, căci din clipa botezului suntem sub Harul lui Dumnezeu. Iată de ce Harul Duhului Sfânt dezleagă limba apostolilor și le inspiră cuvântul adevărului. Îi scapă de orbirea urii împotriva adevărului și-i face să vadă cu ochi de porumbel, cum zice Sfântul Grigore de Nyssa, adică să vadă creștinul lumina adevărată, să iubească pe Tatăl, pe Fiul și pe Duhul Sfânt, Treimea cea de o ființă, apoi cu iubire să slujească aproapei ca lui însuși.

Dar noi facem o greșală, căci așteptăm cu brațele încrucișate și zicem că Duhul suflă încotro vrea și că nu stă în puterea nimănui să-l rețină. Ne lăsăm, prin urmare, în voia sortii și așteptăm să ne pice har fără să-l implorăm cu mâinile împreunate în rugăciune, așa cum citim în Sfânta Scriptură că stăruiau apostolii în Sfânta Biserică. N-am citit și noi niciodată că Tatăl va da Duhul Sfânt acelor care-L cer? N-am citit că biserica este un locaș al lui Dumnezeu? Deci cum să primim Duh Sfânt dacă nu ne îndeletnicim cu rugăciunea, cu meditarea Sfințelilor Scripturi, mergerea la biserică și primirea sfințeniilor de la ea?!

Iată de ce Sfântul Apostol Pavel zice mai departe: **„Duceți mai departe mântuirea voastră cu frică și cutremur, căci Dumnezeu este Acela care lucrează în voi.”** Cu alte cuvinte, Dumnezeu ne fixează programul sfințirii noastre de fiecare zi pentru toată viața și lupta pe care Domnul o așteaptă de la noi este lupta cea bună a credinței, a dragostei și nădejzii. Atunci dragostea ne face să înțelegem orice suferință, să fim atenți la nenorocirile aproapelui, compătitori cu cei necăjiți, să lucrăm ca niște dregători de spărturi.

Să ne facem ochi pentru cel orb, picior pentru șchiop, mână pentru cel ciung, ureche pentru cel surd, gură pentru cel mut. Să înlăturăm spinii și măcăciunii din drumul aproapelui nostru, căci acesta este serviciul pe care Dumnezeu îl așteaptă de la noi și atunci merităm titlul de fii ai Tatălui ceresc, ai aceluia Tată care face să răsară soarele Său peste cei răi și peste cei buni. Numai așa vom putea să locuim și noi pe pământ nou și în ceruri noi, ieșite din mâna creatoare a lui Dumnezeu. Atunci orice barieră va fi ridicată, orice distanță înlăturată, atunci moartea însăși va fi distrusă dimpreună cu agenții ei: suferința, răul și păcatul nostru.

Atunci Duhul Sfânt ne va umple pe deplin, el va cuprinde și trupul nostru și va reînvia întreaga noastră persoană, îmbrăcând-o cu un trup de slavă ca al lui Iisus Hristos. Duhul Sfânt va lăsa să treacă înaintea Hristos să judece lumea, atunci va arde cu foc toate imperfecțiunile și va nimici tot răul și pe susținătorii lui. Creștinii vor fi un singur și splendid buchet de nuntă împărătească și un imn de iubire veșnică ce va fi adus slavei lui Dumnezeu, Cel întreit sfânt, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, căci noi am fost readuși la destinul nostru dintâi. Atunci Dumnezeu va fi totul în toți și noi vom cânta slavă, cinste și închinăciune în veci de veci.

Rugăciune

O, Duhule Sfinte, Dumnezeule și Mângâietorule, care Te-ai pogorât în chip de limbi de foc peste sfinții apostoli în Duminica Rusaliilor, nu ne lepăda pentru fărâdelegile noastre, nu te depărta de la noi Bunule, dă-ne bucuria mântuirii și cu Duh stăpânitor ne întărește că binecuvântat ești în vecii vecilor. Amin.